

Kirjallisuutta.

FR. W. FOERSTER'in *Valtiollinen siveys- ja kasvatusoppi*. Suomen-
tanut Iisakki Laati. Ilmestynyt Werner Söderström O.s.y:n kustannuk-
sella kokoelmassa »Sivistys ja tiede». 672 sivua. Hinta nid. 45, sid.
55 mk.

Ilmoitettava suurteos, laajin Foersterin tähänastisessa kirjallisessa
toiminnassa, ilmestyi alkukielellä v. 1918 enemmän kuin kolmikertai-
seksi laajennettuna uudistuksena hänen v. 1912 ilmestyneestä »Kansa-
laisen valtiollinen kasvatus» nimisestä kirjastansa. Uudistus on sekä
kooltaan että sisällykseltään suurenmoinen. Tekijä esittää tässä kirjas-
saan valtiollisen ja kasvatuksellisen katsantokantansa keskeiset kohdat.
Teoksesta muodostuu todellinen hakemisto sille, joka haluaa perin-
pohjin tutustua Foersterin oppeihin. Samalla saa lukija tekijän johda-
tuksella tutustua nykyisen murrosajan kannattaviin aatteisiin ja niihin
henkisiin voimiin, jotka panevat liikkeelle tulevaisuuden kehityksen.

Ken ennestään on Foersteriin tutustunut, löytää tässä suurteoksessa
sekä vanhaa että uutta. Vanhaa on hänen taistelunsa sisällisten elä-
mänarvojen puolesta, hänen pyrkimyksensä palauttaa kulttuurielämä
ulkonaisista kysymyksistä sisäisiin, hänen todistelunsa, mihin umpi-
kujiin älyperäisyyden palvominen ja teknillisen sivistyksen yksipuol-
linen ihannoiminen on ihmiskunnan johtanut. Nykyisenä vallanku-
mousten ja murrosten aikana Foerster näkee ainoan pelastuksen siinä,
että omantunnonkulttuuri jälleen saa ihmisissä vallan ja ihmiselämä
uudelleen alkaa ottaa ohjeita sisältäpäin. Foersterin kasvatusoppi kes-
kittyy näin ollen kysymyksiin luonteen voimistamisesta ja persoonal-
lisuuden viljelemisestä.

Mutta eihän kasvatusta suoriteta ainoastaan lastenhoidon ja koulu-
toiminnan alalla. Kaikki ihmisten keskeinen vaikutus elämässä ja yh-
teiskunnassa on luonteeltaan kasvatuksellista. Näin ollen laajenevat
kasvatukselliset kysymykset koskemaan sitä, miten ihmiselämän erilai-
sissa ja monenlaisissa suhteissa ihmiset voisivat suhtautua toisiinsa niin,
että heidän keskinäiset kosketuksensa tuottaisivat sisällisesti vapaut-
tavia ja lujittavia vaikutuksia molemminpuolisesti. Foersterin kirjan
varsinainen uutuuus on hänen voimakas, vakuuttava vaatimuksensa si-
veellisten elämänhanteiden noudattamisesta kansalaiselämässään ja kai-
kessa valtiollisessa toiminnassa. Kirjassaan Foerster tekee varsinaisen
loppusuorituksensa tähän asti vallinneen ja toteutetun valtiopolitiikan
kanssa. Hän ruoskii mahdollisimman ankarasti perinnäistä valtio-oppia,

joka on pyrkinyt irrottamaan politiikan siveyslaista. Hän asettaa tut-
kimuksensa esineeksi maailmanpolitiikan kokonaisuuden sen kaikkia
huomattavia ilmauksia myöten. Foersterin teoksesta tulee täten opas,
joka johtaa nykyaikaisen valtioelämän suuriin kysymyksiin ja näitä
periaatteellisesti selvittelee. Selvittely suoritetaan syvästi kristillisessä
hengessä.

Foersterin kirja on rikas näkökohdista, jotka usein yllättävät alku-
peräisellä tuoreudellaan ja totuusvoimallaan. Kirjan lukee yleensä suu-
rella nautinnolla ja sisällisellä antautumisella. Siihen henkiseen työ-
hön, minkä monistasivuisen kirjan henkinen omistaminen tietää, kan-
nattaa omaksi sisälliseksi voimistumisekseen antautua. Foersterin val-
tiollinen siveys- ja kasvatusoppi on kaiken todellisen kansalaiskasva-
tuksen, on uuden ajan kansanvaltaisen kehityksen suuri ohjelmakirja.

Suomennos, joka ei ole ollut mikään helppo tehtävä, on huolella
ja yleensä hyvin suoritettu. Joitakin väärinkäsityksiä ja epäonnistu-
neita käänteitä olen merkinnyt alkutekstiin verratessani.

Paavo Virkkunen.

VILHO SIUKONEN: *Musiikkioppi* musiikkikouluja, seminaareja
ja yksinopiskelijoita varten. Porvoo, Werner Söderström O.s.Y. Sivuja
253. Hinta sid. 45 mk.

Kauan on jo seminaareissa kaivattu sopivaa musiikkiopin oppi-
kirjaa; ja varsinkin senjälkeen, kun seminaari on laajennettu 5-luok-
kaiseksi, on tämä puute ollut tuntuva. Wegeliuksen muuten niin
erinomainen, yksinkertaisesti ja selvästi kirjoitettu Yleinen musiikkioppi
ja analyysi on seminaarin tarpeita varten liian laaja ja saman tekijän
Yleisen musiikkiopin alkeet taasen liian suppea, puhumattakaan Krohnin
liian vaikeatajuisesta Rytmi- ja sävelopista. Tämän puutteen on leh-
tori Siukonen nyt julkaisemallaan oppikirjalla varsin miellyttävällä ta-
valla poistanut. Kirjan monista ansioista tahdon erityisesti huomauttaa
sen joka asiassa kertovaa ja selittävää kirjoitustapaa sekä selvää ja aina
havaintoon perustuvaa esitystapaa. Erityisesti silmiinpistävä on myös-
kin nuottiesimerkkien runsaus ja näiden asiallinen ja erinomaista arvos-
telukykyä osoittava valikointi. Hauskaa ja varmasti varsin hedelmöit-
tävää on myöskin se, että nämä esimerkit aivan muutamain poikkeuksin
ovat otetut kotimaisesta musiikkikirjallisuudesta. Täten saa opiskelija
mitä moninaisimpiin asioihin selvityksen juuri sellaisista sävelmistä,
jotka ovat häntä lähinnä ja joista monet ehkä jo lapsuudesta asti ovat
hänen korvissaan kaikuneet. — Kirjassa käytetty musiikkisanasto on
mielestäni yleensä onnistunut, vaikka tosin eräissä asiassa rohkenet
olla hiukan eri mieltä tekijän kanssa. Sointujen nimitykset johdetaan
nykyisestä säveltapailujärjestelmästä, jotenka esim. 5:n asteen nelisoitu
e-gis-h-d on a-duurissa sol-nelisoitu ja a-mollissa mi-nelisoitu. Tämä
tuntuu oudolta sellaiselle lukijalle, joka on tottunut sekä duurissa että
mollissa, kuten ehkä luonnollista onkin, ajattelemaan aina sol'ia domi-
nantiksi samoin kuin do'ta toonikaksi. Koska kuitenkin seminaareissa
yleisesti käytetään mollissa Anjoun säveltapailujärjestelmää, voi tietys-